

CZĘŚĆ II

14. REJONY KONCENTRACJI DZIAŁAŃ W ŚRODOWISKU

14.1. Strategia rozwoju miasta

Na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat stan ludności w Słupcy zasadniczo się nie zmienia i waha się w granicach 14.600 – 14.900 osób, a liczba gospodarstw domowych w latach 1996–2000 zmienia się w granicach 4350–4370. Na bardzo niskim poziomie występuje w Słupcy przyrost naturalny (–1 do 2) co nie wskazuje na możliwość szybkiego tempa wzrostu liczby ludności w mieście. Możliwe jest to raczej za sprawą rozwijającego się w 2000 r. budownictwa w ramach TBS i budownictwa jednorodzinnego, w których to zasobach osiedli się z pewnością wiele osób zamieszkałych dotychczas poza miastem.

Dane demograficzne wskazują, że na przestrzeni ostatnich lat zwiększa się liczba osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, a maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym. Stan ten utrzymywać się będzie przez około 10 lat, co jest skutkiem niżu demograficznego. Powstaje zatem pilna potrzeba zwiększenia na terenie miasta liczby miejsc pracy, w przeciwnym wypadku pogłębi się stan bezrobocia lub nastąpi dalsza migracja mieszkańców. Utrzymująca się na stałym poziomie liczba ludności wpływa na stan bezrobocia. Wzrost liczby ludności, a także przejście młodzieży z wieku przedprodukcyjnego do wieku produkcyjnego przy braku nowych miejsc pracy spowoduje wzrost bezrobocia w Słupcy, co negatywnie wpłynie na bardzo obciążony już w tej chwili budżet miasta poprzez: zwiększenie wydatków na pomoc społeczną, dodatki mieszkaniowe, dofinansowanie żywienia w szkołach itp. Stopień bezrobocia w Słupcy wynosi 10% (ogółu mieszkańców) i 13,5 % (ogółu osób w wieku produkcyjnym). Najwyższy stopień bezrobocia notuje się wśród osób w wieku 17–35 lat i wynosi około 30 %. Ten niepokojący obraz spowodowany jest głównie poprzez redukcję zatrudnienia w dużych zakładach pracy. Zmniejszanie się bezrobocia w okresach letnich jest skutkiem prac sezonowych, a te z kolei nie rozwiążą problemu bezrobocia na przestrzeni najbliższych lat. Niezbędna jest wszechstronna współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i pomoc w tworzeniu nowych miejsc pracy poprzez uzyskiwanie środków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (roboty publiczne, prace interwencyjne, staż absolwenckie), ale przede wszystkim preferowanie miejscowego przemysłu, handlu i rzemiosła.

W Słupcy w większym tempie wzrasta ilość palcówek handlowych i drobnej wytwórczości niż innych podmiotów gospodarczych, których istnienie mogłoby wpłynąć na zmniejszenie się bezrobocia. Powstające równoległe duże markety stanowią zagrożenie dla typowo

rodziny małych jednostek, co w efekcie może doprowadzić do ich likwidacji i pozbawienia dochodów utrzymujących się z nich rodzin.

Pomoc społeczna

Znaczny stopień bezrobocia wpływa na zmniejszanie się dochodów rodzin i na stale zwiększające się wydatki na pomoc społeczną, z której korzysta około 700 ogółu rodzin (20–25 %). Tyle samo rodzin korzysta z dodatków mieszkaniowych, co jest drugą znaczną formą pomocy państwa i samorządu. Rozwiązanie tego problemu jest możliwe tylko przez zmniejszenie bezrobocia, a więc poprzez ożywienie gospodarcze miasta.

Budownictwo mieszkaniowe

W związku z powstaniem WKS Mostostal zatrudniającego 1500 pracowników nastąpił w latach 1970–1990 wzrost liczby ludności i rozwój gospodarczy miasta, a więc i budownictwa spółdzielczego, komunalnego i zakładowego. Jednak po 1991 roku następuje już tylko przyrost budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, a na mieszkania spółdzielcze i komunalne oczekuje około 150 rodzin. W latach 1991–2000 oddano tylko jeden nowy budynek mieszkalny i adaptowano również jeden.

Istniejące zasoby mieszkaniowe wielorodzinne wyposażone są w niezbędną infrastrukturę: sieć wodociagową, elektryczną, centralne ogrzewanie i ciepłą wodę.

Nowo powstające budynki mieszkalnictwa wielorodzinnego i jednorodzinnego nie mają trudności z dostępem do infrastruktury technicznej, gdyż tereny przeznaczone pod budownictwo są uzbrojone.

Największym problemem istniejących terenów budownictwa jednorodzinnego jest brak dróg (300 działek) i chodników (600 działek).

W planach samorządu powinna znaleźć się budowa kolektora sanitarnego w starej części miasta oraz na terenach położonych po południowej stronie obwodnicy. Istnieje również konieczność powstania drugiego źródła ciepła (oprócz kotłowni firmy HARPEN), co jest spowodowane zwiększającą się ilością odbiorców, a także możliwością zastosowania bardziej energooszczędnej i tańszej w eksploatacji technologii.

Oświata i kultura

Na terenie miasta znajdują się:

- 3 przedszkola
- 2 szkoły podstawowe
- 1 gimnazjum publiczne
- Liceum Ogólnokształcące
- Zespół Szkół Ekonomicznych

- Zespół Szkół Zawodowych
- Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy.

Część ciężaru utrzymania tych placówek z racji niewielkich subwencji oświatowych spada na samorządy.

Kształtowaniem kultury w mieście oprócz placówek oświatowych zajmują się:

- Miejski Dom Kultury
- Kino „Grażyna”
- Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna
- Muzeum Regionalne
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Rolnictwo

Powierzchnia gruntów ornych w granicach administracyjnych miasta Słupcy (58 % powierzchni miasta) będzie się sukcesywnie zmniejszać z uwagi na ich wyłączenia na cele nierolnicze (budownictwo, przemysł, handel, usługi). Trudna sytuacja w rolnictwie sprawia, że tylko część z rolników utrzymuje się z pracy na roli. Pozostali utrzymują się z pracy w innych sektorach gospodarki lub pozostają bezrobotni. Na terenie miasta funkcjonują wszystkie niezbędne jednostki zaspokajające potrzeby rolnictwa: Bank Spółdzielczy, Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska prowadząca skup płodów rolnych, placówki handlowe zaopatrujące rolnictwo w środki produkcji i ochrony roślin.

Tabela 25. Wykaz największych zakładów (producentów odpadów) w Słupcy

L.p.	Nazwa zakładu	Zatrudnienie	Ilość odpadów
1	Fabryka Maszyn Budowlanych „Zremb” ul. Warszawska 70	50 osób	żłom stalowy – 50 ton/rok
2	PHU Konspol – Bis, ul. Poznańska 39	450 osób	osady, odpady z oczyszczalni ścieków – 600 ton/rok
3	Firma Wappex, ul. Wspólna	26 osób	odpady z płyt wiórowych – 50 ton/rok
4	Firma H-ZET, ul. Wspólna	12 osób	Wióry, trociny – 15 ton/rok
5	Okna „Słowińscy” S.C., ul. Wspólna	33 osoby	Trociny – 180 m ³ /rok Ścinki PCV – 5 ton/rok Szkło – 1 tona/rok
6	MZWiK, ul. Zagórska 26	36 osób	Osady z oczyszczalni ścieków – 146 ton/rok suchej masy
7	Zakład Odzieżowy „L” ul. Bielawska	88 osoby	ścinki materiałowe – 7 ton/rok
8	Spółdzielnia Inwalidów ”Przyjaźń”, ul. Piastów	379 osób	Trociny – 250 ton/rok Makulatura – 10 ton/rok

			Tworzywa sztuczne – 20 ton/rok żłom stalowy – 3 tony/rok
9	Firma „Roskon”, ul. Fabryczna	17 osób	żłom stalowy – 8 ton/rok
10	Okna „Czerniak”, ul. Szeluty	11 osób	Ścinki PCV – 9 ton/rok
11	Mostostal Słupca S.A., ul. Poznańska	619 osób	Odpady z tłoczenia złomu – 500 ton/rok, Płyty żelaza – 400 ton/rok, Szlamy z usuwania farb / 20 ton/rok, Zużyte materiały szlifierskie – 15 ton/rok, Inne odpady złomowe – 1600 ton/rok, Odpady spawalnicze – 8 ton/rok

14.2. Priorytety inwestycyjne

Podstawowym aktem prawnym modyfikującym zakres i funkcje gminy jest Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym, która określa gminę jako: „Ogół mieszkańców tworzących z mocy prawa wspólnotę samorządową zlokalizowanym na określonym terytorium”. Zgodnie z tym dokumentem gmina ma osobowość prawną, wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność, ma swój ustrój prawny obejmujący zwykle organy władzy lokalnej (zarząd gminy oraz radę gminy).

Gmina Miejska Słupca jak i pozostałe polskie gminy jest podmiotem gospodarczym dysponującym określonymi środkami potrzebnymi do zaspakajania potrzeb społeczności lokalnej, mająca możliwość wyboru – jak najlepiej zaspakajać określone potrzeby.

Podstawą do przygotowywania oraz podejmowania decyzji o zasadach, kierunkach i tempie perspektywicznego rozwoju gminy winno stać się planowanie strategiczne, którego efektem jest strategia rozwoju gminy oraz sposoby jej realizacji. Z kolei ukierunkowaniem decyzji i działań bieżących wynikających z ustaleń strategicznych w postaci konkretnych planów przedsięwzięć realizacyjnych winno zajmować się planowanie operacyjne, którego przygotowaniem zajmują się kompetentne organa samorządowe.

Tworząc strategię rozwoju Gminy Miejskiej Słupca, za niezbędną uznano realizację szerokiej konsultacji społecznej, która miała odpowiedzieć, jakie potrzeby i kierunki rozwoju należy uwzględnić w sporządzonym opracowaniu. Przeprowadzona ankieta skierowana do mieszkańców miasta, uczniów gimnazjum i szkół średnich oraz do blisko 200 firm, zakładów pracy, instytucji oraz podmiotów gospodarczych była jedną z form oceny przy określaniu kierunków i priorytetów rozwoju miasta.

Jednocześnie pamiętając, że proces formułowania celów i zadań powinien być poprzedzony dokładną analizą i oceną funkcjonowania miasta sporządzono raport stanu istniejącego z

podziałem na strefę społeczną, ekologiczną, gospodarczą, przestrzenną, infrastruktury technicznej oraz finansową. Raport ten stanowi załącznik do opracowanej „Strategii ....” i jest materiałem do przeprowadzania prac diagnostycznych, konstruowania ocen ekonomicznych, inwestycyjnych i finansowych.

Informacje zawarte w raporcie powinny być też jedną z wytycznych podczas:

- podejmowania decyzji inwestycyjnych
- obiektywnej oceny najpilniejszych potrzeb miasta
- rozpoznania potencjału rozwojowego miasta i określenia kolejności wykonania poszczególnych zadań
- szukania argumentów do obrony konkretnych projektów na forum Zarządu i Rady.

Strategia rozwoju Gminy Miejskiej Słupca 2010 ma służyć organom zarządzającym, które powinny realizować swe zadania według poniżej określonych zasad:

- ∇ zespolić, o ile to możliwe, podejmowane kierunki działań społeczno – gospodarczych ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy miejskiej Słupca
- ∇ podjąć działania promocyjno – gospodarcze w celu osiągnięcia odpowiednio mocnego bodźca oddziałującego na otoczenie zewnętrzne (inwestorów, kooperantów)
- ∇ określić najważniejsze i najbardziej realne kierunki inwestycyjne w celu określenia działań dla obecnych i przyszłych samorządowców
- ∇ zharmonizować działania wszystkich organizacji społecznych, gospodarczych i politycznych działających na rzecz rozwoju gminy miejskiej Słupca
- ∇ sprawnie, skutecznie i efektywnie realizować wytyczone zadania tak w krótkim jak i dłuższym horyzoncie czasowym
- ∇ optymalnie wykorzystywać ograniczone środki własne oraz maksymalnie pozyskiwać możliwe do osiągnięcia środki z zewnątrz (dotacje, atrakcyjne kredyty inwestycyjne itp.)
- ∇ realizować i podejmować zadania w oparciu o posiadane informacje dotyczące rozwoju miast i gmin wchodzących w skład Powiatu Słupckiego oraz Województwa Wielkopolskiego
- ∇ prowadzić sondaże oparte na dialogu ze wszystkimi podmiotami życia społeczno – gospodarczego oraz obywatelami Gminy Miejskiej Słupca.

Gmina Miejska Słupca posiada:

- ugruntowane znaczenie historyczne jako jednego z najstarszych miast w Wielkopolsce
- korzystne położenie przy ważnym szlaku komunikacyjnym Warszawa – Berlin
- jedną z najnowocześniejszych szkół muzycznych w Wielkopolsce (I i II stopnia)

- bardzo szeroką ofertę szkolnictwa ponadgimnazjalnego
- szpital oraz dobrze rozwiniętą służbę zdrowia.

Gmina Miejska Słupca jest:

- siedzibą powiatu ziemskiego
- miastem o bardzo dobrze rozwiniętej infrastrukturze technicznej
- ośrodkiem przemysłowym o zasięgu regionalnym
- organizatorem wielu imprez kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych oraz turystycznych.

Gmina Miejska Słupca pełni:

- szereg funkcji o znaczeniu regionalnym, zwłaszcza w zakresie handlu, finansów, nauki, kultury, zdrowia itp.

Przedstawione powyżej silne strony Gminy Miejskiej Słupca pokazują znaczenie, jakie odgrywa miasto nie tylko jako siedziba powiatu ziemskiego, ale również jako jedno z ważniejszych miast Wielkopolski. Proces jednoczenia się Europy, kontakty międzynarodowe oraz rozwój w bliskiej odległości miasta trasy międzynarodowej A2 są obecnie największymi szansami rozwojowymi dla miasta.

Nadarzające się możliwości powinny być czynnikiem zarówno pośrednim jak i bezpośrednim wpływającym w szczególnym stopniu na częściową eliminację słabych stron gminy miejskiej, do których należą głównie:

- wysokie bezrobocie
- niewystarczająca ilość budżetowych środków finansowych na realizację zadań własnych i zleconych
- zbyt uboga oferta przygotowanych terenów pod ewentualne inwestycje.

Strategia rozwoju Gminy Miejskiej Słupca jest rejestrem wyzwań, które czekają miasto do realizacji w przyszłości oraz określają pewne kierunki i możliwości jej rozwoju.

Przyszłościowy wizerunek miasta określa:

DEKLARACJA MISJI:

„Władze miasta przy współdziałaniu lokalnej społeczności dążą do zrównoważonego rozwoju Gminy Miejskiej Słupca poprzez efektywne wykorzystanie posiadanych zasobów materialnych i niematerialnych, rozwój przedsiębiorczości oraz podnoszenie atrakcyjności miasta w celu zapewnienia odpowiedniego poziomu i jakości życia mieszkańców.”

O w pełni zrównoważonym rozwoju decyduje osiągnięcia 4 łańcuchów:

- ekologicznego (ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego)
- społecznego (akceptacja społeczna proponowanych i podejmowanych działań)
- gospodarczego (kształtowanie odpowiedniej struktury gospodarki i ograniczenie bezrobocia)
- przestrzennego (odpowiednia lokalizacja i funkcjonowanie terenów przemysłowych, mieszkaniowych, komunikacyjnych i innych).

Deklaracja misji zawiera tylko ogólne przesłanki. Dla ułatwienia realizacji misji sformułowano dziewięć celów nadrzędnych – strategicznych, które przedstawiają kierunki działań podlegających realizacji:

- I. Strategia rozwoju gospodarczego miasta
- II. Strategia rozwoju budownictwa
- III. Strategia ochrony środowiska
- IV. Ogólna poprawa infrastruktury technicznej
- V. Rozwój oświaty
- VI. Turystyka i rekreacja
- VII. Opieka zdrowotna i społeczna
- VIII. Kultura fizyczna i sport
- IX. Kultura i sztuka.

Wymienione wyżej cele nadrzędne – strategiczne zostały włączone w konkretne przedsięwzięcia, których realizacja powinna przebiegać w okresie bieżącym, w przekroju najbliższych 8 lat. Są to zadania docierające zarówno do środowisk lokalnych, jak i wychodzące na zewnątrz – tworzące pozytywny wizerunek miasta. Znaczna część tych zadań prowadzona jest przez podległe referaty Urzędu Miasta, których zadaniem jest opracowanie poszczególnych projektów oraz koordynacja ich realizacji. Pozostała część wymagać jednak będzie zaangażowania społeczności lokalnej oraz jej chęci współdziałania z władzami miejskimi na rzecz rozwoju miasta.

Strategia rozwoju Gminy Miejskiej Słupca jest dokumentem otwartym, który wraz ze zmieniającymi się uwarunkowaniem wewnętrznymi i zewnętrznymi będzie podlegał weryfikacji i aktualizacji.

W tabeli 26 przedstawiono cele strategiczne zaproponowane przez Gminę Miejską Słupca.

<p>II. Strategia rozwoju budownictwa</p>	<p>Ogólna poprawa budownictwa w mieście, Zwiększenie posiadanych zasobów mieszkaniowych</p>	<p>II.1. Modernizacja, restrukturyzacja istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych</p> <p>II.2. Rozwój nowego budownictwa mieszkaniowego</p> <p>II.2.1. Rozwój budownictwa komunalnego</p> <p>II.2.2. Wspieranie budownictwa prywatnego</p> <p>II.2.3. Wspieranie budownictwa spółdzielczego i TBS</p> <p>II.3. Rozwój budownictwa ogólnego</p>	<p>1. Sprzedaż lokali komunalnych na preferencyjnych warunkach na własność</p> <p>2. Tworzenie wspólnot mieszkaniowych</p> <p>3. Sukcesywny remont komunalnych budynków mieszkalnych</p> <p>1. Zagospodarowanie i oddanie do użytku mieszkań w budynku komunalny</p> <p>2. Pozyskiwanie i adaptacja nowych obiektów na cele mieszkaniowe</p> <p>1. Scalanie i uzbrajanie gruntów w niezbędną infrastrukturę techniczną</p> <p>1. Współpraca z przedstawicielami budownictwa spółdzielczego i społeczne</p> <p>1. Dokończenie scalania gruntów przy ul. Smugowej – budownictwo jednorodzinne</p> <p>2. Analiza potrzeb dla przeprowadzenia ponownej próby scalenia gruntów p Sienkiewicza – budownictwo jednorodzinne</p> <p>3. Przygotowanie w planie miejscowym zagospodarowania przestrzennego i budownictwo jednorodzinne</p>
<p>Strategia ochrony środowiska</p>	<p>Redukcja istniejących zagrożeń środowiska, utrzymanie poziomu środowiska na wymaganym poziomie</p>	<p>III.1. Ochrona wód powierzchniowych</p> <p>III.1.1. Popraw stan czystości J. Słupeckiego</p> <p>III.1.2. Oczyszczanie stawku i kanału</p> <p>III.1.3. Monitoring pozostałych wód będących na terenie miasta</p>	<p>1. Kontrola zrzutów nieczystości do J. Słupeckiego z pobliskich miejscowości</p> <p>2. Współpraca z Gminą Słupca oraz Powiatem Słupeckim w celu wyeliminować zanieczyszczenia jeziora</p> <p>3. Przygotowanie ostatecznej analizy możliwości oczyszczenia całego jeziora przygotowaniem kosztów tej operacji</p> <p>4. Kreowanie wśród całej lokalnej społeczności potrzeby ochrony i poszanowania J. Słupeckie</p> <p>1. Okresowe oczyszczanie stawku</p> <p>2. Oczyszczenie i zagospodarowanie terenów wzdłuż kanału</p> <p>3. Wyeliminowanie i kontrola zrzutu nieczystości z pobliskiego osiedla</p> <p>1. Kontrola zrzutu zanieczyszczeń na terenie całego miasta a także współpraca gminami</p> <p>2. Modernizacja czyszczalni miejskiej</p>

<p>3. Gazyfikacja mta.</p>		<p>1. Współpraca z ościennymi gminami w celu rozbudowy i modernizacji oraz wykorzystania gminnego wysypiska śmieci</p> <p>2. Zmniejszenie ujemnego wpływu odpadów na środowisko</p> <p>3. Wprowadzenie selekcji odpadów u źródeł ich powstawania (np. w gospoc</p> <p>4. Likwidacja istniejących tzw. „dzikich wysypisk odpadów”</p> <p>5. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu zwiększenie gospodarczego i odpadów przemysłowych</p> <p>6. Edukacja wśród społeczeństwa w zakresie segregacji śmieci</p>	
<p>III.4. Odpowiednia gospodarka odpadami</p>		<p>1. Ochrona istniejącej przyrody, a w szczególności terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Parku Miejskiego - Parku im. A. Szeluty - jeziora i lasu 	
<p>III.5. Ochrona przyrody</p>		<p>2. Współpraca z okolicznymi gminami w myśl istniejącej krajowej strategii i</p>	
<p>IV.1. Transport i komunikacja</p>		<p>1. Budowa obwodnicy miasta – kierunek północny (Giewartów – Poznań)</p> <p>2. Modernizacja istniejącej wymagającej remontów sieci drogowej w mieście</p> <p>3. Sukcesywna budowa nowych dróg na powstających osiedlach</p>	
<p>IV.2. Ciepłownictwo</p>	<p>Tworzenie nowej i poprawa istniejącej infrastruktury technicznej</p>	<p>1. Modernizacja istniejącej sieci ciepłowniczej na terenie miasta</p> <p>2. Opracowanie koncepcji alternatywnego źródła ciepła</p> <p>3. Doprowadzenie do przejęcia kotłowni od firmy HARPEN</p> <p>4. Pozyskiwanie nowych odbiorców ciepła z mającej spore rezerwy kotłowni.</p>	<p>Ogólna poprawa infrastruktury technicznej</p>
<p>IV.3. Gospodarka wodno – ściekowa</p>		<p>1. Modernizacja Miejskiej Oczyszczalni Ścieków</p> <p>2. Pozyskiwanie nowych odbiorców wody i dostawców ścieków</p> <p>3. Dokończenie kanalizacji w całym mieście</p>	
<p>V.1. Turystyka piesza i rowerowa</p>	<p>Wzrost znaczenia turystyki i rekreacji w mieście i okolicach jako szansa promocji miasta i możliwości uzyskania nowych miejsc pracy</p>	<p>1. Stworzenie szlaków turystycznych. Współpraca z okolicznymi gminami p określone walory turystyczne</p> <p>2. Wytyczenie oznakowanej trasy rowerowej wokół J. Ślupeckiego</p> <p>3. Wytyczenie oznakowanych tras rowerowych rozpoczynających się i końc Współpraca z okolicznymi gminami w celu stworzenia „parkingów” i miejs 4. Modernizacja ścieżki zdrowia na terenie lasu miejskiego</p>	<p>Turystyka i rekreacja</p>
<p>V.2. Inne formy</p>		<p>1. Określenie potrzeb miasta w zakresie bazy noclegowej</p> <p>2. Wskazanie w planach zagospodarowania przestrzennego miejsc na inwest 3. Inicjatywa utworzenia sprawnej regionalnej struktury dla organizacji turys 4. Utworzenie terenów rekreacyjnych od stawku do jeziora (między innymi 5. Współdziałanie z samorządem powiatowym przy budowie krytej pływalni 6. Odbudowa kompleksu turystycznego po oczyszczeniu jeziora, rozwój spc</p>	

14.3. Propozycje w zakresie ochrony przyrody

Zupełny brak obszarów podlegających ochronie przyrody skłania, żeby Miasto wspólnie z Gminą Słupcą utworzyły wokół J. Słupeckiego zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Słupca – Młodojewo” omówiony szczegółowiej w rozdz. 5.2.

15. STRATEGIA PROGRAMU I HIERARCHIZACJA ZADAŃ

Do tzw. długiej listy podporządkowanej ocenie priorytetów i korzyści dla środowiska zaproponowano strategię programu i hierarchię zadań ograniczoną do bezpośrednich studiów, programów i projektów inwestycyjnych ściśle związanych z ochroną środowiska.

Na tle nadrzędnych celów strategicznych (I – rozwój gospodarczy miasta, II – rozwój budownictwa, V – rozwój oświaty, VI – turystyka i rekreacja, VII – opieka zdrowotna i społeczna, VIII – kultura fizyczna i sport, IX – kultura i sztuka) hierarchizacja zadań ograniczy się ściśle w pierwszej kolejności do poprawy stanu środowiska związanej z 2 celami nadrzędnymi:

- III – strategią ochrony środowiska
- IV – ogólną poprawą infrastruktury technicznej.

Najważniejszymi priorytetami w infrastrukturze technicznej są:

- gospodarka ściekowa ze szczególnym uwzględnieniem kanalizacji i ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem
- gospodarka wodna ściśle związana z zaopatrzeniem w wodę i ochrona zasobów wód podziemnych
- gospodarka odpadami dotycząca głównie segregacji i składowania odpadów
- transport drogowy ograniczony do walki z hałasem komunikacyjnym wśród zabudowy mieszkaniowej.

Strategia programu ochrony środowiska nie obejmuje zatem:

- budowy sieci drogowej z wyjątkiem obwodnicy
- ciepłownictwa i sieci gazowej
- energetyki i promieniowania elektromagnetycznego
- telekomunikacji
- budownictwa, zdrowia i opieki społecznej, kultury i sztuki.

Jako działania ochronne, które zawiera gminny program ochrony środowiska należy zaprogramować:

- ochronę istniejących zasobów przyrody
- ochronę konserwatorską dóbr kultury
- ochronę przeciwpożarową (jednostki PSP i OSP)
- ochronę gleb kl. III – IV jako podstawa gospodarki rolnej ekstensywnej produkującej zdrową żywność
- ochronę lasów, zadrzewień i krajobrazu, cmentarzy (ze strefą sanitarną – 50 m), torfowisk i ekosystemów bagiennych
- poprawę stanu czystości powietrza atmosferycznego.

Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery osiągnie się przez:

- promowanie ogrzewania gazowego
- gazyfikację jednostek osadniczych
- instalację urządzeń redukujących zanieczyszczenia pyłowe i gazowe przez emitory
- wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych.

A oto lista priorytetów programu ochrony środowiska integrującego miasto i gminę Słupca z podziałem na studia, programy i projekty inwestycyjne w układzie hierarchii zadań (tabela 27):

- A – rozwój gospodarki ściekowej miasta i gminy Słupca obejmujący oprócz terenu miasta część wsi Gminy Słupca (Gólkowo, Wierzbno, Kotunia, Kowalewo, Wierzbovice, Kały, Piotrowice, Korwin, Mieszna, Róża, Grobla, Bielawy, Koszuty Parcele, Koszuty Duże, Koszuty Małe, Młodojewo i Rozalin)
- B – zaopatrzenie w uzdatnioną wodę wszystkich jednostek osadniczych z istniejącego ujęcia miejskiego
- C – uporządkowanie gospodarki odpadowej na tle powiatu słupeckiego
- D – budowa północnej obwodnicy miasta Giewartów – Słupca dla zmniejszenia hałasu komunikacyjnego i zanieczyszczenia powietrza spalinami osiedli mieszkaniowych.

Tabela 27. Priorytety i hierarchizacja w programie ochrony środowiska

Forma opracowania	Studia	Programy	Projekty inwestycyjne
A – Gospodarka ściekowa			
1. Istniejąca oczyszczalnia ścieków w Słupcy	Koncepcja rozbudowy oczyszczalni ścieków do $Q = 4600 \text{ m}^3/\text{d}$	Oczyszczalnie ścieków Słupcy i Cieninie dla miasta i gminy Słupca	Budowa reaktora biologicznego i osadnika wtórnego
2. Kolektor sanitarny DN 1000 i 600	—	—	Remont kapitalny
3. Budowa kanalizacji sanitarnej nowej	Studium dla miasta i gminy Słupca	Programy kanalizacji dla oczyszczalni ścieków w Słupcy i Cieninie	Budowa kanalizacji w mieście i w gminie z 4 przepompowniami do oczyszczania ścieków w układzie gminnym
B – Zaopatrzenie w wodę			
4. Stacja uzdatniania wody	—	—	Rozbudowa stacji uzdatniania wody z modernizacją budynków, zaplecza, kotłowni, itp.
5. Sieć wodociągowa	—	Zwodociągowanie miasta w 100 % i okolicznych wsi	Czyszczenie istniejącej sieci magistralnej i rozdzielczej oraz budowa nowej
C – Gospodarka odpadami			
6. Segregacja odpadów u źródeł	Odbiorcy surowców wtórnych	Program ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami	Dalsze zakupy inwestycyjne
7. Składowisko odpadów w Borkach	—	Program ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami	Projekt rekultywacji końcowej i monitoring składowiska
8. Stacja przeładunkowa w Słupcy	Koncepcja dla powiatu słupeckiego	—	Projekty pras hydraulicznych, kontenerów i boksów na surowce wtórne
D – Obwodnica Słupcy			
9. droga Giewartów – Słupca	Przebieg po zachodniej i północnej stronie Słupcy	Tereny wyznaczone dla wytyczenia obwodnicy	Projekt drogowy obwodnicy

16. KOSZTY REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

W latach 2003–2010 koszty realizacji programu ochrony środowiska i organizacji działań ujęto grupami projektów według poszczególnych dziedzin w tabeli.

Tabela 28. Koszty podstawowe realizacji programu w latach 2003–2010

Grupa	Zakres prac	Koszt netto [PLN] (projekty i ich realizacja)
A – Gospodarka ściekowa		
1. Oczyszczalnia ścieków w Słupcy	1. Budowa reaktora biologicznego	2 500 000,-
	2. Budowa osadnika wtórnego	800 000,-
	3. Remont kolektora sanitarnego przy oczyszczalni ścieków – 0,6 km	600 000,-
2. Sieć kanalizacji sanitarnej	4. DN 200 – 300 – 4 km	4 000 000,-
	5. DN 250 – 300 – 5 km	5 000 000,-
	6. DN 200 – 300 – 5 km	5 000 000,-
	7. Modernizacja sieci	3 000 000,-
OGÓLEM		20 900 000,-
B – Zaopatrzenie w wodę		
3. Stacja uzdatniania wody	8. Modernizacja budynków, zaplecza, kotłowni, obudów i dróg	1 100 000,-
	9. Urządzenia uzdatniające wodę do celów pitnych	650 000,-
4. Sieć wodociągowa	10. DN 80 – 1,0 km	120 000,-
	11. DN 100 – 3,4 km	544 000,-
	12. DN 150 – 0,7 km	158 000,-
	13. DN 200 – 0,9 km	288 000,-
OGÓLEM		2 860 000,-
C – Gospodarka odpadami		
5. Segregacja u źródeł	14. Zakup pojemników na surowce wtórne (tylko miasto)	300 000,-
6. Składowisko odpadów w Borkach	15. Rekultywacja końcowa i monitoring (miasto z gminą)	700 000,-
7. Stacja przeładunkowa w Słupcy	16. Prasy hydrauliczne	60 000,-
	17. Zestaw kontenerów – 3 szt.	50 000,-
	18. Waga samochodowa – 10 m	120 000,-
	19. Infrastruktura techniczna	120 000,-
OGÓLEM		1 350 000,-
D – Obwodnica Słupcy	20. Obejście Słupcy od W i N	Finansowanie przez GDDKiA
Razem koszty realizacji		25 110 000,-

17. HARMONOGRAM REALIZACJI

Z punktu widzenia strategii rozwoju gospodarczego miasta Słupcy wraz z gminą – jej zapleczem z uwzględnieniami programu ochrony środowiska i planu gospodarki odpadami najważniejszą rolę odgrywają:

- opracowanie budżetów zadaniowych – programów inwestycyjnych
- hierarchizacja zadań inwestycyjnych
- powiązanie wydatków inwestycyjnych (planu finansowego na lata 2004 – 2010) z priorytetami rozwoju.

Program inwestycyjny jest narzędziem wieloletniego planowania i niezbędny jest harmonogram realizacji nakładów inwestycyjnych przedstawiony w ujęciu analitycznym dla gospodarki wodno – ściekowej i odpadowej ściśle związanej z poszczególnymi dziedzinami ochrony środowiska. Szczeble zarządzania w realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych tworzą:

- ▽ Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
- ▽ Starostwo Powiatowe w Słupcy
- ▽ Urząd Miasta w Słupcy
- ▽ Urząd Gminy w Słupcy.

Natomiast krótkoterminowy harmonogram realizacyjny działań inwestycyjnych na lata 2004–2007 winien być głównie w sposób ciągły realizowany przez bezpośrednie jednostki wykonawcze w ramach kosztów własnych.

Tabela 29. Harmonogram realizacji programu w latach 2003–2010

Grupa	Zakres prac	Lata realizacji
A – Gospodarka ściekowa		
1. Oczyszczalnia ścieków w Słupcy	1. Budowa reaktora biologicznego	2007 – 2008
	2. Budowa osadnika wtórnego	2007 – 2008
	3. Remont kolektora sanitarnego przy oczyszczalni ścieków – 0,6 km	2005
2. Budowa nowej kanalizacji sanitarnej	4. DN 200 – 300 – 4 km	2003 – 2005
	5. DN 250 – 300 – 5 km	2006 – 2010
	6. DN 200 – 300 – 5 km	2011 – 2015
	7. Modernizacja sieci	2003 – 2015
B – Zaopatrzenie w wodę		
3. Stacja uzdatniania wody	8. Modernizacja budynków, zaplecza, kotłowni, obudów i dróg	2005 – 2007
	9. Urządzenia uzdatniające wodę do celów pitnych	2008
4. Sieć wodociągowa	10. DN 80 – 1,0 km	2006
	11. DN 100 – 3,4 km	2007 – 2008
	12. DN 150 – 0,7 km	2009
	13. DN 200 – 0,9 km	2010
C – Gospodarka odpadami		
5. Segregacja u źródeł	14. Zakup pojemników na surowce wtórne (tylko miasto)	2004
6. Składowisko odpadów w Borkach	15. Rekultywacja końcowa i monitoring (miasto z gminą)	2006 – 2007
7. Stacja przeładunkowa w Słupcy	16. Prasy hydrauliczne	2007
	17. Zestaw kontenerów – 3 szt.	2007
	18. Waga samochodowa – 10 m	2007
	19. Infrastruktura techniczna	2007
D – Obwodnica Słupcy	20. Obejście Słupcy od W i N	2008 – 2010

Tabela 30. Krótkoterminowy harmonogram realizacyjny (plan operacyjny) programu ochrony środowiska dla Gminy Miejskiej Słupca na lata 2004–2007

Cel strategiczny	Kierunek działania	Lata realizacji	Jednostka realizacyjna
Racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów oraz wzrost udziału zasobów odnawialnych	Racjonalizacja zużycia wody	zadanie ciągłe	Zakłady przemysłowe i podmioty gospodarcze,
	Zmniejszenie materiałochłonności i odpadowości produkcji	zadanie ciągłe	Samorząd
	Zmniejszenie energochłonności gospodarki i wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych	zadanie ciągłe	Zakłady dostarczające ciepło i podmioty gospodarcze, samorząd, właściciele i zarządcy budynków
Zapewnienie wysokiej jakości powietrza	Ograniczenie emisji do powietrza w energetyce i przemyśle	do 2006	Zakłady emitujące zanieczyszczenia do powietrza
	Ograniczenie emisji do powietrza w mieszkalnictwie	zadanie ciągłe	Samorząd, właściciele obiektów, PGNiG Poznań, pozarządowe organizacje ekologiczne
Zminimalizowanie uciążliwego hałasu w środowisku	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych	do 2007	GDDKiA, Wojewódzki i Powiatowy Zarząd Dróg.
	Ochrona przed hałasem komunikacyjnym	zadanie ciągłe	Właściciele i zarządcy obiektów, samorząd, WIOŚ
Zapewnienie wystarczającej ilości wody o odpowiedniej jakości użytkowej, racjonalizacja zużycia wody	Zarządzanie zasobami wodnymi i ochrona wód	zadanie ciągłe	RZGW w Poznaniu, samorząd, MPWiK w Słupcy, podmioty gospodarcze
	Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją	zadanie ciągłe	ODR, samorząd, właściciele gruntów
Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem geo- i bioróżnorodności	Gleby użytkowane rolniczo	zadanie ciągłe	Samorząd, nadleśnictwo
	Rozwój systemu obszarów chronionych	zadanie ciągłe	Samorząd, nadleśnictwo
	Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt, w tym lasów	zadanie ciągłe	Samorząd, nadleśnictwo
	Edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie ochrony przyrody	zadanie ciągłe	Samorząd, nadleśnictwo, organizacje ekologiczne, szkoły

18. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

18.1. Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Fundusze ekologiczne są najbardziej znanym i wykorzystywanym źródłem dotacji i preferencyjnych kredytów dla podmiotów podejmujących inwestycje ekologiczne. Wpływa to na: ilość środków finansowych jaką dysponują fundusze, warunki udostępniania środków finansowych pożyczkobiorcą oraz procedury dochodzenia do uzyskania finansowego wsparcia funduszu. Bliskość funduszy i ich regionalny charakter (fundusze wojewódzkie) ma także znaczenie dla ich wyróżnienia w gronie inwestorów ekologicznych.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej www.nfosigw.gov.pl

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) jest największą w Polsce instytucją finansującą przedsięwzięcia z dziedziny ochrony środowiska. Zakres działania Funduszu obejmuje finansowe wspieranie przedsięwzięć proekologicznych o zasięgu ogólnokrajowym oraz ponadregionalnym.

Podstawowymi formami finansowania zadań proekologicznych przez NFOŚiGW są preferencyjne pożyczki i dotacje, ale uzupełniają je inne formy finansowania, np. dopłaty do preferencyjnych kredytów bankowych, uruchamianie ze swych środków linii kredytowych w bankach czy zaangażowanie kapitałowe w spółkach prawa handlowego. NFOŚiGW administruje również środkami zagranicznymi przeznaczonymi na ochronę środowiska w Polsce, pochodzącymi z pomocy zagranicznej.

Dotacje udzielane są przede wszystkim na: edukację ekologiczną, przedsięwzięcia pilotowe dotyczące wdrożenia postępu technicznego i nowych technologii o dużym stopniu ryzyka lub mających eksperymentalny charakter, monitoring, ochronę przyrody, ochronę i hodowlę lasów na obszarach szczególnej ochrony środowiska oraz wchodzących w skład leśnych kompleksów promocyjnych, ochronę przed powodzią, ekspertyzy, badania naukowe, programy wdrażania nowych technologii, prace projektowe i studialne, zapobieganie lub likwidację nadzwyczajnych zagrożeń, unieszkodliwianie i zagospodarowanie wód zasolonych oraz profilaktykę zdrowotną dzieci z obszarów zagrożonych.

Środki, którymi dysponuje NFOŚiGW, pochodzą głównie z opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych. Przychodami Narodowego Funduszu są także wpływy z opłat produktowych oraz wpływy z opłat i kar pieniężnych ustalanych na podstawie przepisów ustawy – Prawo geologiczne i górnicze.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Do roku 1993 wojewódzkie fundusze, nie posiadając osobowości prawnej, udzielały wyłącznie dotacji na dofinansowywanie przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska na obszarze własnych województw. W 1993 roku fundusze te otrzymały osobowość prawną, co umożliwiło im udzielanie, obok dotacji, także pożyczek preferencyjnych.

Podstawowym źródłem ich przychodów są: wpływy z tytułu:

- opłat za składowanie odpadów i kar związanych z niezgodnym z przepisami prawa ich składowaniem (28,8% tych wpływów),
- opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian oraz za szczególne korzystanie z wód i urządzeń wodnych, a także z wpływów z kar za naruszanie warunków korzystania ze środowiska (50,4% tych wpływów).

Dochodami WFOŚiGW mogą być także środki z tytułu:

- posiadania udziałów w spółkach,
- odsetek od udzielanych pożyczek,
- emisji obligacji,
- zysków ze sprzedaży i posiadania papierów wartościowych,
- zaciągania kredytów,
- oprocentowania rachunków bankowych i lokat,
- wpłat z innych funduszy,
- wpływów z przedsięwzięć organizowanych na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- dobrowolnych wpłat, zapisów i darowizn osób fizycznych i prawnych,
- świadczeń rzeczowych i środków pochodzących z fundacji,
- innych dochodów określonych przez Radę Ministrów.

Powiatowe Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Powiatowe fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (PFOŚiGW) utworzone zostały na początku roku 1999 wraz z utworzeniem powiatowego szczebla administracji państwowej. Fundusze te nie mają osobowości prawnej.

Dochodami PFOŚiGW są wpływy z:

- opłat za składowanie i magazynowanie odpadów i kar związanych z niezgodnym z przepisami prawa ich składowaniem lub magazynowaniem (10% tych wpływów),
- opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska a także z wpływów z administracyjnych kar pieniężnych (także 10% tych wpływów poza opłatami i karami za usuwanie drzew i krzewów, które w całości stanowią przychód gminnego funduszu).

Dochody PFOŚiGW przekazywane są na rachunek starostwa, w budżecie powiatu mają charakter działu celowego. Obecnie środki powiatowych funduszy (zgodnie z poś, art.407) przeznacza się na wspomaganie działalności w zakresie określonym jak dla gminnych funduszy, a także na realizację przedsięwzięć związanych z ochroną powierzchni ziemi i inne zadania ustalone przez radę powiatu, służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju, w tym na plany gospodarki odpadami.

18.2. Fundusz Spójności i fundusze strukturalne

W momencie przystąpienia do Unii Europejskiej Polska straci możliwość korzystania z funduszy przedakcesyjnych, lecz zyska dostęp do znacznie większych funduszy strukturalnych Unii i Funduszu Spójności (www.cie.gov.pl lub www.ukie.gov.pl), przeznaczonego na wsparcie rozwoju transportu i ochrony środowiska. Trudno dziś powiedzieć, na jakich zasadach będą funkcjonować te fundusze po wejściu Polski do Unii Europejskiej (zapowiadane jest ich przeobrażenie), niewątpliwie jednak nadal będą pełniły rolę silnego instrumentu pomocowego, zapewniającego kierowanie dużych środków finansowych, m.in. na ochronę środowiska i zadania realizowane w tym zakresie szczególnie przez samorządy terytorialne. Unia Europejska (UE) przewiduje udzielenie Polsce pomocy na rozwój systemów infrastruktury ochrony środowiska poprzez instrumenty takie jak fundusze strukturalne i Fundusz Spójności (FS). Na lata 2004 - 2006 UE przewiduje transfer środków finansowych na poziomie 13,8 mld EURO, z czego ponad 4,2 mld na realizację projektów z Funduszu Spójności. Planowane działania strukturalne będą ujęte w Narodowym Planie Rozwoju (NPR). Przewidziane środki inwestycyjne w ramach NPR wynoszą 23 mld. EURO (13,8 mld z funduszy strukturalnych UE, ok. 6,2 mld EURO krajowe środki publiczne i ok. 3 mld. z sektora prywatnego, jeżeli będzie beneficjentem funduszy europejskich). Jednym z priorytetów NPR na lata 2004 – 2006 jest: ochrona środowiska i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska. Priorytet ten będzie realizowany przez:

- o część środowiskową Funduszu Spójności – 2,6 - 3,1 mld EURO (2,1 mld EURO wkład UE),
- o Sektorowy Program Operacyjny: Ochrona środowiska i gospodarka wodna – 643 mln EURO (516 mln EURO środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego - ERDF),
- o inne programy operacyjne (szczególnie Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego – ZPORR).

Cel strategii dla Funduszu Spójności to wsparcie podmiotów publicznych w realizacji działań na rzecz poprawy stanu środowiska będące realizacją zobowiązań Polski wynikających z wdrażania prawa ochrony środowiska Unii Europejskiej, poprzez dofinansowanie:

- realizacji indywidualnych projektów,
- programów grupowych z zakresu ochrony środowiska,
- programów ochrony środowiska rządowych i samorządowych.

Jednym z kryteriów uzyskania środków finansowych z Funduszu Spójności jest wielkość projektu, a mianowicie łączna wartość projektu powinna przekraczać 10 mln EURO. Projekty o takiej wartości są w stanie zorganizować głównie średnie lub duże miasta bądź np. związki miast czy gmin. Priorytetem 3 FS jest racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi. Przewidziana kwota środków finansowych na ten priorytet z UE wynosi 390,2 mln EURO (przy założeniu 19 % udziału środków krajowych). Fundusze te ukierunkowane będą na finansowanie konkretnych inwestycji, których wyniki są zgodne z zapisami Dyrektywy Rady 91/156/EEC. Priorytetem 2 w Sektorowym Programie Operacyjnym - Ochrona środowiska i gospodarka wodna jest Ochrona środowiska na obszarach zanieczyszczonych. Działanie 4 dotyczy zagospodarowania odpadów niebezpiecznych. W ramach tego priorytetu realizowane będą zadania, których nie można dofinansować z Funduszu Spójności. Wsparcie finansowe dotyczyć będzie, także podmiotów niepublicznych. Na ten priorytet przeznaczono 127 mln EURO. W ramach ZPORR wsparcie zostanie udzielone szerokiej gamie projektów z zakresu ochrony środowiska. Pomoc z zasobów funduszy strukturalnych i państwowych będzie udzielana głównie na projekty jednostek samorządu terytorialnego realizowane w powiązaniu ze wsparciem udzielanym dla wzmocnienia potencjału rozwojowego regionów. Wydatki w ramach działań wyniosą nie więcej niż 633,1 mln EURO, z tego wsparcie ze środków Funduszy Strukturalnych wyniesie 411,56 mln EURO, z czego ok. 70 % zostanie przeznaczone na ochronę wód i gospodarkę wodną. W ramach działań dotyczących gospodarki odpadami na dofinansowanie mogą liczyć projekty ograniczający wpływ składowanych odpadów na powietrze atmosferyczne, wody i glebę poprzez:

- modernizację istniejących wysypisk komunalnych,
- budowę zakładów unieszkodliwiania odpadów (kompostownie, spalarnie),
- wprowadzenie na szeroką skalę systemu powtórnego zagospodarowania odpadów,
- regionalne programy likwidacji niebezpiecznych i dzikich składowisk.

Beneficjentem końcowym w ramach działań będą samorzady wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Godzi się nadmienić, że:

- kontynuacją funduszu przedakcesyjnego ISPA będzie Fundusz Spójności
- Fundusz przedakcesyjny PHARE zastąpi Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (ERDF)

- fundusze strukturalne będą wdrażane wyłącznie na poziomie krajowym
- Fundusz Spójności umożliwia realizację zadań władz publicznych w ochronie środowiska i jego beneficjentami są samorzady terytorialne, związki gmin oraz przedsiębiorstwa komunalne
- Fundusz Spójności wspiera zadania inwestycyjne w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powietrza, rekultywacji terenów zdegradowanych oraz działań przeciwpowodziowych o wartości ponad 10 mln euro, a pomoc wynosi do 80 – 85 % kosztów inwestycji (minimum 15 – 20 % musi być pokryte z budżetu gmin).

Można starać się o preferencyjny kredyt lub pożyczkę z NFOŚiGW lub z WFOŚiGW według schematu względnie kredyt z banków (Bank Ochrony Środowiska, Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju). Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR) może finansować inwestycje środowiskowe samorządów terytorialnych w następujących działaniach:

- a) „Rozwój obszarów wiejskich” dla inwestycji lokalnych dla wsi i miast do 25 tys. mieszkańców
- b) „Infrastruktura ochrony środowiska” dla większych inwestycji infrastrukturalnych o znaczeniu regionalnym.

Pomoc z zasobów ERDF będzie udzielana jednostkom samorządu terytorialnego (gminom, powiatom, województwom) lub działającym w ich imieniu jednostkom organizacyjnym. Projekty zgłaszane (wspólnie z jednostkami samorządowymi) do finansowania muszą być zgodne ze strategią rozwoju województwa i realizowane w szczególności na obszarach cennych przyrodniczo. W zakresie poddziałania „Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków” preferowane będą inwestycje realizowane na obszarze gminy lub powiatu o niskim stopniu wyposażenia w sieci kanalizacyjne. Procedurę aplikacyjną do ERDF poprzez Urząd Marszałkowski zawierają. Dla samorządów jako odbiorców pomocy najistotniejszym programem jest Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR), w ramach którego mogą być finansowane inwestycje środowiskowe z ERDF, a mianowicie:

- zaopatrzenie w wodę
- oczyszczanie ścieków
- zagospodarowanie odpadów
- poprawa jakości powietrza
- zapobieganie powodziom.

Tabela 31. Schemat przepływu wniosku wstępnego i Aplikacji do Funduszu Spójności

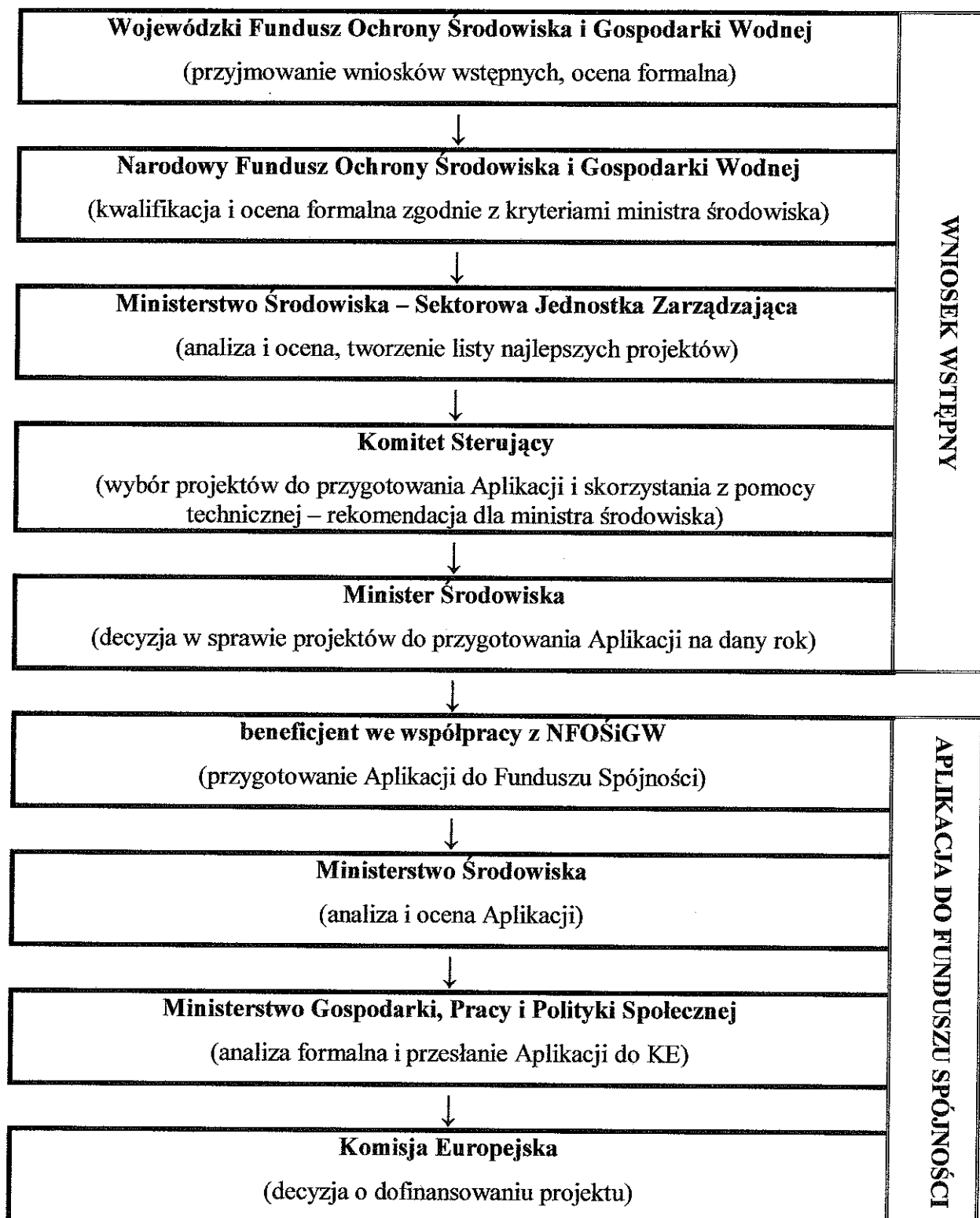

Tabela 32. Szczegółowe rodzaje inwestycji w działaniu „Rozwój obszarów wiejskich”

Działanie	Poddziałanie	Rodzaje kwalifikujących się projektów
Rozwój obszarów wiejskich	Budowa lub modernizacja urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków	<ul style="list-style-type: none"> • sieci kanalizacyjne, w tym podłączenie do sieci indywidualnych użytkowników • oczyszczalnie ścieków • inne urządzenia do oczyszczania, gromadzenia, odprowadzania i przesyłania ścieków
	Budowa lub modernizacja urządzeń zaopatrzenia w wodę	<ul style="list-style-type: none"> • sieci wodociągowe • ujęcia wody (w tym ochrona ujęć i źródeł wody pitnej) • urządzenia służące do gromadzenia, przechowywania i uzdatniania wody • urządzenia regulujące ciśnienie wody
	Budowa lub modernizacja urządzeń zaopatrzenia w energię	<ul style="list-style-type: none"> • urządzenia zaopatrzenia w energię • lokalne systemy pozyskiwania energii z alternatywnych źródeł (energia wiatrowa, wodna, słoneczna, energia uzyskiwana z wykorzystania biomasy) • lokalne sieci elektroenergetyczne (reelektryfikacja) • gminne systemy oświetlenia ulic
	Gospodarka odpadami stałymi	<ul style="list-style-type: none"> • budowa, modernizacja i rekultywacja składowisk odpadów stałych • budowa lub modernizacja miejsc utylizacji opakowań i nieużytych środków ochrony roślin • likwidacja dzikich wysypisk • kompleksowe systemy zagospodarowania odpadów na poziomie lokalnym, obejmujące m.in. odbiór posegregowanych odpadów od mieszkańców, odzyskiwanie surowców wtórnych, recykling, kompostowanie odpadów organicznych itp.

Tabela 33. Szczegółowe rodzaje inwestycji w działaniu „Infrastruktura ochrony środowiska”

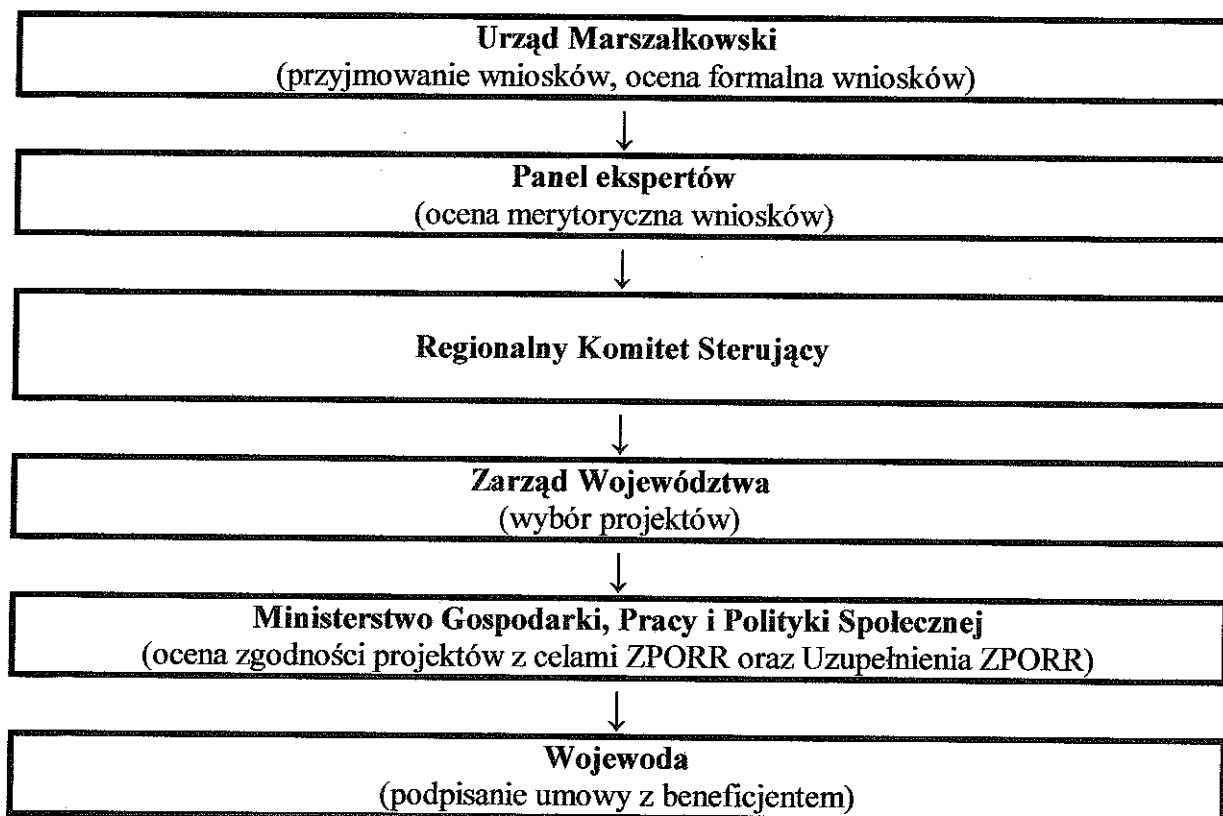
Działanie	Poddziałanie	Rodzaje kwalifikujących się projektów
Infrastruktura ochrony środowiska	Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków	<ul style="list-style-type: none"> • budowa i modernizacja sieci wodociagowych • budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych • budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody • budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków • budowa zbiorników umożliwiających pozyskanie wody pitnej
	Zagospodarowanie odpadów	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja i wdrażanie systemów selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu • wdrażanie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi (m.in. budowa sortowni, kompostowni, obiektów termicznej, termiczno – chemicznej i fizycznej (mechanicznej) utylizacji odpadów; budowa nowych, modernizacja istniejących i rekultywacja nieczynnych składowisk; likwidacja „dzikich” wysypisk) • budowa i modernizacja spalarni odpadów niebezpiecznych
	Poprawa jakości powietrza	<ul style="list-style-type: none"> • modernizacja i rozbudowa miejskich systemów ciepłowniczych i wyposażenie ich w instalacje ograniczające emisje zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza • przekształcenie istniejących systemów ogrzewania obiektów publicznych w systemy bardziej przyjazne dla środowiska, w szczególności ograniczenie niskiej emisji
	Zapobieganie powodziom	<ul style="list-style-type: none"> • regulacja cieków wodnych (pogłębianie, zapory, stabilizacja brzegów, prace remontowe w korytach rzecznych itd.) • tworzenie polderów • budowa i modernizacja wałów przeciwpowodziowych wraz z drogami dojazdowymi • budowa i modernizacja małych zbiorników retencyjnych i stopni wodnych w ramach tzw. małej retencji
	Wsparcie zarządzania ochroną środowiska	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie baz danych dotyczących lasów, jakości gleb, wód, powietrza • tworzenie systemów pomiaru zanieczyszczeń powietrza w miastach oraz systemów informowania mieszkańców o poziomie zanieczyszczeń powietrza • utworzenie sieci stacji kontrolnych i ostrzegawczych w zakresie jakości wód • tworzenie map terenów zalewowych
	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	<ul style="list-style-type: none"> • budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej do produkcji i przesyłu energii odnawialnej (energia wiatrowa, wodna, geotermalna, ogniwa słoneczne, biomasa)

Tabela 34. Szczegółowe rodzaje kosztów prac przygotowawczych oraz prac inwestycyjnych

Prace przygotowawcze	Prace inwestycyjne
<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie, z inicjatywy mieszkańców, przez Radę Gminy planów rewitalizacji (przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz) • przygotowanie opisu realizacji planu, wraz z określeniem kosztów poszczególnych zaplanowanych przedsięwzięć, kosztorysami dla przedsięwzięć budowlanych i harmonogramem realizacji • przygotowanie dokumentacji technicznej, w tym: przygotowanie studium wykonalności, oceny wpływu na środowisko (jeśli jest niezbędne) • przygotowanie dokumentacji przetargowej • badania i prace projektowe poprzedzające rewitalizację obszarów przemysłowych i powojkowych, związane z urbanistyką, krajobrazem i budownictwem oraz roboty pomiarowe (jeśli to niezbędne) 	<ul style="list-style-type: none"> • prace ziemne, w tym przygotowanie gruntów pod zabudowę • prace rozbiórkowe • wyburzanie budynków i obiektów powojkowych i przemysłowych • remont, modernizacja lub adaptacja budynków, obiektów, infrastruktury i urządzeń powojkowych i przemysłowych wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu w celu nadania im nowych funkcji użytkowych: handlowo – usługowych, turystycznych, rekreacyjnych, zdrowotnych i edukacyjnych (np. budowa przestrzeni dla biur, warsztatów, pomieszczeń dla inkubatorów przedsiębiorczości oraz pomieszczeń konferencyjnych), a także remonty lub modernizacja pokoszarowych budynków mieszkalnych oraz adaptacja budynków przemysłowych na mieszkania • prace porządkowe związane z oczyszczaniem terenu z materiałów, sprzętu i chemikaliów powojkowych i przemysłowych, asenizacja, wywóz niepożądanych materiałów: np. gruzu (prace te muszą się zakończyć się do 2006 r.) • tworzenie zielonych stref poprzez zakładanie parków oraz zakup sadzonek drzew, krzewów i zalesianie oczyszczonego obszaru, a następnie połączenie go z siecią turystyczną, usługowo – handlową, rekreacyjną • zabudowywanie pustych przestrzeni: budowa i modernizacja placów, rynków, parkingów, placów zabaw dla dzieci, miejsc rekreacji, małej architektury (np. schody, tarasy widokowe, fontanny, ławki, kosze na śmieci), terenów zielonych (zieleni wysoka, niska, trawniki w tym zakup i sadzenie drzew i krzewów) • budowa i modernizacja podstawowej infrastruktury komunalnej, w szczególności w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz infrastruktury komunalnej znajdującej się na terenie rewitalizowanym: <ul style="list-style-type: none"> – budowa i modernizacja sieci wodociągowych, ujęć wody, urządzeń służących do gromadzenia i uzdatniania wody oraz urządzeń regulacji ciśnienia wody – budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych i innych urządzeń do oczyszczania, gromadzenia, odprowadzania i przesyłania ścieków – budowa lub modernizacja kanalizacji deszczowej – budowa lub modernizacja systemów odwadniających, w tym odwodnienie liniowe i drenaż odwadniający – budowa lub przebudowa sieci gazowych wraz z przepustami – budowa lub przebudowa sieci energetycznych

Tabela 35. Tryb rozpatrywania wniosków

19. SYNTEZA PROGRAMU

19.1. Założenia i cele programu

W celu realizacji polityki ekologicznej sporządzono program ochrony środowiska, który określa:

- cele i priorytety ekologiczne
- rodzaj i harmonogram działań proekologicznych
- środki niezbędne do osiągnięcia celów wraz z mechanizmami prawnymi – ekonomicznymi i środkami finansowymi.

Powiatowy program ochrony środowiska realizuje:

- racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych
- poprawę jakości środowiska
- narzędzia i instrumenty jego realizacji
- harmonogram realizacji
- nakłady finansowe
- monitoring realizacji programu.

19.2. Prognoza poprawy stanu środowiska

Lata 2004 – 2006

- ∇ ochrona powietrza drogą stopniowej eliminacji emisji niskiej przez likwidację lub modernizację kotłowni węglowych na gazowe pod warunkiem realizacji programu gazyfikacji poszczególnych części miasta
- ∇ ochrona przed hałasem komunikacyjnym na drogach krajowych i wojewódzkich przebiegających przez zabudowę mieszkaniową Słupcy poprzez funkcjonowanie obwodnic
- ∇ ochrona Mieszny i Kanału Sierakowskiego przed zanieczyszczeniem przez eksploatację oczyszczalni ścieków w Słupcy umożliwiającą poprawę jakości wód z III klasy na I–II klasę czystości w obrębie miasta
- ∇ stan czystości rzeki Mieszny u ujścia do Warty uzależniony jest od gospodarki ściekowej poza miastem Słupcą i nie należy liczyć na poprawę jakości wód płynących pozostających nadal jako pozaklasowe
- ∇ wody podziemne chronione w sposób naturalny barierą geologiczną przed zanieczyszczeniami antropogenicznymi nie wykazują w trakcie eksploatacji pogorszenia jakości reprezentując I klasę jakości
- ∇ jakość gleb nie ma większych zanieczyszczeń i nie przewiduje się ich degradacji
- ∇ część powierzchni ziemi objęta jest obszarami ochronnymi (strefa ochronna ujęcia miejskiego) oraz ochroną dóbr kultury materialnej (stanowiska archeologiczne) i ochroną konserwatorską (centrum Słupcy).

Perspektywa 2010 r.

- ∇ poprawa stanu atmosfery w sezonie grzewczym i brak oddziaływania zanieczyszczeń pyłowych i gazowych
- ∇ ograniczona lub niższa od dopuszczalnych emisja SO₂, NO₂ i pyłu zawieszonego z emitorów wyposażonych w instalacje odpylające i odgazowujące
- ∇ ograniczenie hałasu komunikacyjnego wśród zabudowy mieszkaniowej poniżej dopuszczalnego poziomu dźwięku
- ∇ dalsza poprawa jakości Jeziora Słupeckiego do I klasy czystości
- ∇ zasoby wód podziemnych będą nadal znacznie przewyższać zapotrzebowanie wody i nie spowodują zmniejszenia wydajności ujęć wodociągowych
- ∇ powierzchnia ziemi wraz z glebą najniższych bonitacji (kl. V-VI) przeznaczona jest pod zalesienie zwiększające areał lasów ochronnych lub gospodarczych.

19.3. Podstawowe informacje o inwestycjach

Tabele 27–29 przedstawiają listę inwestycji priorytetowych wraz z nakładami finansowymi. Podstawowe informacje o projektach inwestycyjnych w układzie hierarchicznym stanowią:

A – Rozwój gospodarki ściekowej m. Słupcy i wsi Gminy Słupca:

- ∇ budowa reaktora biologicznego, osadnika wtórnego i remont kolektora sanitarnego (o długości 0,6 km) przy oczyszczalni ścieków w Słupcy
- ∇ budowa nowej sieci kanalizacji na terenie miasta i najbliższych wsi (DN 200 o długości 3,0 km, DN 250 o długości 1,4 km i DN 300 o długości 1,0 km)
- ∇ budowa czterech przepompowni ścieków na terenie Słupcy i najbliższych wsi

B – Zaopatrzenie w wodę według istniejących programów wodociągowych miejskich:

- ∇ modernizacja budynków, zaplecza, kotłowni, obudów studni i dróg na terenie stacji uzdatniania wody w latach 2005–2008 w Słupcy
- ∇ budowa (w celu uzupełnienia istniejącej instalacji do zaopatrzenia w wodę mieszkańców Słupcy do roku 2010) odcinków sieci wodociągowej o następujących średnicach i długościach:
  - DN 80 – 1,0 km
  - DN 100 – 3,4 km
  - DN 150 – 0,7 km
  - DN 200 – 0,9 km.

C – Uporządkowanie gospodarki odpadowej:

- ∇ rozszerzenie segregacji odpadów u źródeł w celu odzysku surowców wtórnych przez zakup i ustawienie w mieście Słupca większej ilości pojemników na papier, szkło, makulaturę i tworzywa sztuczne
- ∇ dokończenie rekultywacji składowiska odpadów komunalnych w Borkach przez miasto i gminę Słupca
- ∇ prowadzenie monitoringu środowiska składowiska odpadów komunalnych w Borkach w zakresie przewidzianym obowiązującymi przepisami prawnymi
- ∇ wykorzystanie wolnego terenu przy ul. Wspólnej o powierzchni 1,1 ha (przeznaczonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą) będącego w użytkowaniu Słupeckiego Gospodarstwa Komunalnego na budowę stacji przeładunkowej odpadów w Słupcy dla powiatu słupeckiego poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenu i zakup:

- prasy hydraulicznej do zgniatania odpadów i zmniejszenia kosztów związanych ze składowaniem odpadów komunalnych
- zestawu kontenerów – 3 sztuki
- wagi samochodowej
- wykorzystanie istniejącej na omawianym terenie infrastruktury technicznej.

D – Budowa obwodnicy Słupcy dla obejścia miasta od strony zachodniej i Północnej:

- ∇ wyznaczenie terenów rezerwowych dla wytyczenia obwodnicy
- ∇ termin realizacji i koszt budowy zależy od programów GDDKiA dla dróg krajowych i wojewódzkich przebiegających w sąsiedztwie miasta Słupcy.

19.4. Koszty i źródła finansowania

Strategia programu i hierarchizacja zadań ograniczają się do infrastruktury technicznej ściśle związanej z ochroną środowiska czyli do:

- ∇ gospodarki ściekowej ze szczególnym uwzględnieniem rozbudowy kanalizacji sanitarnej oraz ochrony wód powierzchniowych – odbiorników oczyszczonych ścieków (Kanał Sierakowski, Mieszna)
- ∇ gospodarki wodnej, ściśle związanej z zaopatrzeniem w wodę miasta z istniejącego systemu wodociągowego oraz ochrony zasobów wodnych
- ∇ gospodarki odpadami dotyczącej głównie segregacji i budowy stacji przeładunkowej na terenie Słupcy dla potrzeb powiatu
- ∇ transportu drogowego ograniczonego do walki z hałasem komunikacyjnym i spaliniami wśród zabudowy mieszkaniowej przez budowę obwodnicy Giewartów – Słupca oraz wykorzystywanie autostrady (a nie miasta Słupcy) jako trasy tranzytowej.

W związku z akcesją Polski do Unii Europejskiej w maju 2004 r. oprócz dotacji i pożyczek krajowych znacznie korzystniejsze dla realizacji programów ochrony środowiska i planów gospodarki odpadami są fundusze unijne szczegółowiej omówione w rozdz. 18.2. Polska jako kraj członkowski UE będzie wspierana finansowo środkami z funduszy strukturalnych i z Funduszu Spójności. Szereg powiatów, gmin, a właściwie cały nasz kraj, ze względu na niski poziom rozwoju gospodarczego (PKB znacznie poniżej średniej unijnej) będzie się kwalifikował do pomocy w ramach tzw. celu 1 – polityki strukturalnej UE. Celem tym jest wspieranie rozwoju dostosowania strukturalnego regionów słabiej rozwiniętych, a celem 2 – wspieranie gospodarczego i społecznego przekształcania obszarów z trudnościami strukturalnymi. Dla Słupcy interesujący jest jeden z 4 funduszy strukturalnych – Europejski

Fundusz Rozwoju Regionalnego (ERDF) w Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego (ZPORR):

Tabela 36. Ocena źródeł finansowania priorytetów w ochronie środowiska

Rodzaj funduszu	strukturalny – ERDF + ESE
1. Finansowanie przedsięwzięć	wspieranie regionów słabiej rozwiniętych (cel 1) i ochrona środowiska z funduszy ERDF + Europejskiego funduszu Społecznego (ESF)
2. Beneficjenci	samorządy oraz ZPORR → ERDF
3. Realizacja zadań inwestycyjnych	Rozwój obszarów wiejskich do 25 tys. mieszkańców, infrastruktura ochrony środowiska, inwestycje o znaczeniu regionalnym
4. Wartość minimum przedsięwzięcia	> 2 mln euro (gospodarka wodno – ściekowa) > 1 mln euro (pozostała infrastruktura)
5. Wielkość maksymalna pomocy od wartości inwestycji	do 75 % oraz do 50 % gdy jest zysk 10 % dofinansowania z budżetu państwa przy niskich dochodach
6. Udział środków własnych	minimum 15 – 25 % (kredyt bankowy)
7. Dofinansowanie systemów <ul style="list-style-type: none"> • kanalizacja i oczyszczalnie • poprawa jakości wody pitnej • racjonalizacja gospodarki odpadami 	> 15 tys. mk II priorytet ujęcia infiltracyjne priorytety dla obszarów cennych przyrodniczo
8. Wymóg od projektów	Projekty zgodnie ze strategią rozwoju województwa z uzgodnieniami i komplementarne z działaniami gospodarczymi w gminie
9. System wdrażania i procedura aplikacyjna	
10. Instytucje zarządzające i wdrażające <ul style="list-style-type: none"> • instytucja zarządzająca • instytucja płatnicza • sektorowa instytucja zarządzająca • jednostka wdrażająca I szczebla • jednostka wdrażająca II szczebla • beneficjenci krajowi 	MGP i PS dla ZPORR UW i Urząd Marszałkowski — Wojewoda samorząd gminny, powiatowy
11. Koszty kwalifikowane	roboty budowlane i wykończeniowe, nadzór, dokumentacja, wykup gruntu, uzbrojenie terenu

Proponuje się, aby Miasto Słupca wraz z Gminą Słupca jako samorząd terytorialny skorzystali ze wspólnej dotacji Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego (ERDF + ESF) w poddziałaniach:

- infrastruktura ochrony środowiska
- infrastruktura techniczna i społeczna.

Ponadto dla samorządów gminnych istnieje możliwość skorzystania z poddziałania:

- rozwój obszarów wiejskich do 25 tys. mieszkańców

Preferowane są przedsięwzięcia o kosztach:

- powyżej 2,0 mln euro dla gospodarki wodno – ściekowej
- powyżej 1,0 mln euro dla gospodarki odpadami i innych poddziałań.

Wielkość maksymalna pomocy z ERDF dla samorządów sięga maksymalnie do 75 % + 10 % z budżetu państwa licząc od wartości inwestycji. Stąd Miasto i Gmina Słupca winny mieć udział środków własnych minimum 15 do 25 % kosztów przedsięwzięć.

Planowane koszty programu w zakresie ochrony środowiska dla gospodarki wodno – ściekowej i odpadowej w latach 2004 – 2010 wynoszą w poddziałaniu infrastruktura ochrony środowiska ponad 25 mln PLN.

Zestawione koszty na poziomie cen 2004 r. są orientacyjne i mogą w latach 2005 – 2006 ulec zwiększeniu stanowiąc poziom wyjściowy nakładów finansowych na poszczególne przedsięwzięcia.

19.5. Uwarunkowania i organizacja działań w ramach programu

W pierwszej kolejności trzeba określić beneficjenta, czy będzie nim Miasto Słupca czy związek gmin: Gmina Miejska Słupca i Gmina Słupca.

Zasady zarządzania projektem i obowiązki poszczególnych partnerów określa umowa między partnerami stanowiąca załącznik do wniosku o dofinansowanie. Związki gmin są w Polsce potencjalnymi beneficjentami funduszy strukturalnych. Na realizację programów z funduszu ERDF trzeba zabezpieczyć w budżetach jednostek samorządu terytorialnego w latach 2004 – 2005 udział własny stanowiący 25 % kosztów projektu:

Budżet pokryje koszty niezbędnych prac przygotowawczych (studia, programy) i projektów inwestycyjnych. Prace przygotowawcze obejmują:

- wykorzystanie posiadanych opracowań studialnych dla gminy Słupca w zakresie gospodarki ściekowej z programami modernizacji (rozbudowy) oczyszczalni ścieków
- wykonanie projektu stacji przeładunkowej dla Powiatu Słupca.

- skompletowanie dokumentacji hydrogeologicznych, wodnoprawnych wraz z pozwoleńiami dla ujęć wody zasilających systemy wodociągowe
- programy modernizacji stacji uzdatniania wody
- program rozbudowy sieci wodociągowej
- zainicjowanie i prowadzenie monitoringu środowiska składowiska odpadów w Borkach
- rozszerzenie programu zbiórki i segregacji odpadów u źródeł dla Powiatu Słupca celem odzysku surowców wtórnych.

Prace przygotowawcze i inwestycyjne nie wymagają zakupu gruntów i prac rozbiórkowych dla planowanych przedsięwzięć.

Prace projektowe jako projekty inwestycyjne dotyczą:

- projektu modernizacji i rozbudowy oczyszczalni ścieków w Słupcy
- projektów budowlanych rozbudowy kanalizacji i sieci wodociągowej
- projektów rekultywacji wraz z niezbędnymi instalacjami dla nieczynnego składowiska odpadów komunalnych w Borkach
- projektu budowlanego stacji przeładunkowej dla odpadów z terenu miasta Słupca
- projektów modernizacji stacji uzdatniania wody.

Sporządzone i uzgodnione projekty inwestycyjne wymaganymi decyzjami umożliwią procedurę aplikacyjną do ERDF. Beneficjent przedstawia propozycje projektów w formie standardowego wniosku do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu celem oceny formalnej kompletności i uzupełnienia braków przez wnioskodawców. Opis projektu we wniosku do ERDF powinien zawierać:

- ∇ identyfikację projektu z konkretnym programem operacyjnym, priorytetem programu i działaniem w ramach projektu oraz z kategoriami interwencji funduszy strukturalnych
- ∇ tytuł, rodzaj i lokalizacja projektu
- ∇ dane beneficjenta końcowego oraz innych instytucji zaangażowanych w realizację projektu
- ∇ cel, opis oraz uzasadnienie realizacji projektu
- ∇ powiązania projektu z innymi przedsięwzięciami, realizowanymi z funduszy strukturalnych (np. ESF)
- ∇ informacja o dotychczas realizowanych przez beneficjenta projektach z udziałem środków pomocowych
- ∇ uproszczony harmonogram realizacji projektu
- ∇ opis zarządzania projektem po zakończeniu jego wdrażania

- ∇ opisy wpływu realizacji projektu na stan środowiska naturalnego, zagadnienia równości szans oraz zgodności projektu z prawodawstwem w zakresie pomocy publicznej
- ∇ tabele obrazujące finansowanie projektu w układzie kolejnych lat, kosztów kwalifikowanych i całkowitych, źródeł finansowania, planowanego udziału funduszy strukturalnych oraz wskaźniki monitorowania realizacji projektu
- ∇ informacje o realizacji projektu.

Po dokonaniu ocen przez specjalny panel ekspertów i Regionalny Komitet Sterujący, Zarząd Województwa (wybór projektów) oraz MGP i PS (zgodność ZPORR), Wojewoda Wielkopolski podpisuje umowę z beneficjentami końcowymi.

Każdy zaakceptowany do dofinansowania projekt będzie monitorowany od momentu złożenia wniosku (w przypadku funduszy strukturalnych) lub od momentu decyzji Komisji Europejskiej o dofinansowaniu przedsięwzięcia (w przypadku Funduszu Spójności) poprzez kolejne etapy administrowania projektem do dokonania oceny i kontroli finansowej. Właściwy, skuteczny i przejrzysty system zarządzania środkami europejskimi programów współfinansowanych przez UE jest system SIMIK, który ma monitorować wskaźniki finansowe zadań realizowanych w ramach Podstaw Wsparcia Wspólnoty i Programów Operacyjnych w podziale na fundusze, dysponentów, priorytety, działania i projekty. SIMIK dostarczy polskim instytucjom wymaganej sprawozdawczości i informacji o postępach i efektach wdrażania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w Polsce. Systemem SIMIK – jako systemem informatycznym monitoringu i kontroli finansowej funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w Polsce utworzonym w 2002 r. zarządza i administruje Ministerstwo Środowiska.

19.6. Wykaz uczestników programu

- ∇ Beneficjenci końcowi – Miasto i Gmina Słupca lub Powiat Słupca jako związek gmin ubiegający się o środki finansowe na realizację programu
- ∇ Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu – przyjmujący i oceniający wnioski przez panel ekspertów i Regionalny Komitet Sterujący
- ∇ Zarząd Województwa Wielkopolskiego dokonujący wybory projektów z określoną kwotą dofinansowania
- ∇ Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu – oceniający po formalnej ocenie zgodność z zapisami ZPORR i podpisujący umowę z beneficjentami końcowymi

- ∇ Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej – jako instytucja zarządzająca kontrolująca zgodność projektów z celami ZPORR
- ∇ Ministerstwo Środowiska – monitoring i kontrola finansowa funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w Polsce w systemie informatycznym SIMIK.

20. STRATEGIA DZIAŁAŃ W POWIECIE SŁUPECKIM

Naczelną zasadą, którą przyjęto w działaniach zmierzających do zdrowego środowiska jest zasada zrównoważonego rozwoju, który to rozwój będzie realizowany poprzez właściwą politykę ochrony środowiska zintegrowaną z politykami innych dziedzin i opartą o szereg zasad wymienionych poniżej.

Kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju, autorzy strategii rozwoju województwa wielkopolskiego zaproponowali w ramach obszaru przestrzeń osiem celów, których realizacja przyczyni się do trwałego podniesienia jakości życia obecnego i przyszłych pokoleń. Dla przejrzystości dokumentu poszczególne cele zostały rozpracowane w paragrafach, zatytułowanych skrótem pochodzącym od danego celu. I tak:

- Cel 1 Minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko, w tzw. **Gorących miejscach**
- Cel 2 Racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów wraz ze wzrostem udziału wykorzystywanych zasobów odnawialnych **Racjonalne użytkowanie surowców**
- Cel 3 Zapewnienie odpowiedniej jakości użytkowej wód, racjonalizacja zużycia wody, zwiększenie zasobów w zlewniach oraz ochrona przed powodzią **Zasoby wodne**
- Cel 4 Zapewnienie wysokiej jakości powietrza, redukcja emisji gazów cieplarnianych i niszczących warstwę ozonową, zminimalizowanie uciążliwego hałasu i ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym **Powietrze atmosferyczne, Hałas, Pola elektromagnetyczne**
- Cel 5 Ochrona powierzchni ziemi, w tym powierzchni biologicznie czynnej i gleb przed degradacją **Powierzchnia ziemi**
- Cel 6 Zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów oraz wdrożenie nowoczesnego systemu wykorzystania i unieszkodliwiania **Gospodarka odpadami**
- Cel 7 Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem georóżnorodności i bioróżnorodności oraz rozwoju zasobów leśnych **Zasoby przyrodnicze**

Cel 8 Ochrona przed nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska oraz sprostanie nowym wyzwaniom, czyli zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego **Awarie przemysłowe**

Gorące punkty

Głównym zagrożeniem dla środowiska województwa wielkopolskiego pozostaje nadal zbyt duża koncentracja lub natężenie zanieczyszczeń i innych uciążliwości w niektórych miejscach obszaru województwa. Są to tzw. "gorące punkty". Działania podejmowane w celu zmniejszenia lub eliminacji negatywnego oddziaływania "gorących punktów" na środowisko i zdrowie człowieka należy traktować jako działania priorytetowe w skali kraju i województwa. Na terenie miasta Słupca brak jest gorących punktów.

Racjonalne użytkowanie surowców

Racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi jest jednym z podstawowych warunków zrównoważonego rozwoju i odzwierciedla zasadę prewencji w polityce ekologicznej. Zagadnienie to ma charakter kompleksowy, a w jego ramach należy mówić o:

- Racjonalizacji użytkowania wody
- Zmniejszenie materiałochłonności i odpadowości produkcji
- Zmniejszeniu energochłonności gospodarki i wzroście wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych
- Racjonalnym wykorzystaniu gleb (zagadnienie omówione w paragrafie dotyczącym powierzchni ziemi)
- Wzbogacaniu i racjonalnej eksploatacji zasobów leśnych

Zasoby wodne

Główną regulacją prawną odnoszącą się do szeroko rozumianych zagadnień gospodarki wodnej jest Ustawa Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001.

Ustawa zakłada, iż gospodarowanie wodami jest prowadzone z zachowaniem zasady racjonalnego i całościowego traktowania zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, z uwzględnieniem ich ilości i jakości. Gospodarowanie wodami uwzględnia zasadę wspólnych interesów i jest realizowane przez współpracę administracji publicznej, użytkowników wód i przedstawicieli lokalnych społeczności tak, aby uzyskać maksymalne korzyści społeczne.

Prawo wodne zawiera zapisy nakładające na aglomeracje, o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2000, obowiązek wyposażenia się w sieci kanalizacyjne dla ścieków komunalnych zakończone oczyszczalniami ścieków, zgodnie z ustaleniami krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych.

Województwo wielkopolskie należy do obszarów o ubogich zasobach wodnych, a ogólnie zła jakość wody w ciekach głównych powoduje, że działania ukierunkowane na zwiększenie zasobów wody w zlewniach przez ich retencjonowanie muszą być prowadzone równocześnie z działaniami ukierunkowanymi na racjonalizację zużycia wody (eliminowanie zużycia wody podziemnej przez przemysł) i poprawę jakości wód w aglomeracjach o RLM powyżej 2 000. Dla ochrony zasobów wodnych, głównie przed zanieczyszczeniem w programie ochrony środowiska zaproponowano przedsięwzięcia inwestycyjne w gospodarce wodno – ściekowej:

- rozbudowę oczyszczalni ścieków w Słupcy do $Q = 4600 \text{ m}^3/\text{d}$ wraz z systemem kanalizacji sanitarnej dla potrzeb Miasta i Gminy Słupca
- budowę stacji uzdatniania wody wraz z siecią wodociągową dla miasta Słupca zasilaną z istniejącego ujęcia miejskiego nad J. Słupeckim z ustanowioną strefą ochronną.

Powietrze atmosferyczne, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne

Powietrze atmosferyczne

Ochrona powietrza wg polskich przepisów oparta jest na zapobieganiu powstawaniu zanieczyszczeń, ograniczaniu lub eliminowaniu wprowadzanych do powietrza substancji zanieczyszczających w celu zmniejszenia stężeń do dopuszczalnego poziomu lub utrzymania ich na poziomie dopuszczalnych wielkości. Główne kierunki działań związanych z ochroną powietrza wg prawa wspólnotowego obejmują:

- kształtowanie standardów jakości powietrza w odniesieniu do najpoważniejszych zagrożeń – zanieczyszczenia dwutlenkiem siarki, ołowiem, tlenkami azotu i ozonem oraz obowiązek podejmowania działań naprawczych na obszarach, gdzie standardy jakości powietrza są naruszone
- kształtowanie standardów jakości produktów
- kształtowanie standardów emisyjnych

Hałas

Aktualnie dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku są regulowane Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie wartości

progowych poziomu hałasu (Dz. U. Nr 8, poz. 81 z 2002 r.). Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- Utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie
- Zmniejszenie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W rejonie Słupcy krzyżują się ważne szlaki komunikacyjne, które w istotny sposób pogarszają klimat akustyczny.

Poziom emisji hałasu ze źródeł przemysłowych jest porównywalny z emisją ze środków transportu, jednak liczba mieszkańców narażona na jego oddziaływanie jest mniejsza.

Pola elektromagnetyczne

Wg zapisów prawnych ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Kierunki działań:

- preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego
- przestrzeganie zapisów w postępowaniu ocen oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przestrzegania obszarów ochronnych źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego

Powierzchnia ziemi

Ochrona powierzchni ziemi, zgodnie z zapisem w ustawie Prawo ochrony środowiska polega na zapewnieniu jak najlepszej jej jakości, poprzez m.in.:

- Racjonalne gospodarowanie
- Zachowanie wartości przyrodniczych
- Zachowanie możliwości produkcyjnego wykorzystania,
- Ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania
- Doprowadzenie jakości gleby do wymaganych standardów, bądź utrzymanie tych standardów

Główne problemy z ochroną powierzchni ziemi w województwie wielkopolskim wynikają z eksploatacji kopalni, wpływu rolnictwa oraz wzrostu powierzchni zainwestowanych (budowle, drogi) i gromadzeniem odpadów.

Gospodarka odpadami

Ustawa o odpadach mówi, że każdy podejmujący działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić, tak aby:

- Zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania
- Zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich powstaniu
- Zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwianie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi.

Kierunki przewidywane w polityce długoterminowej (do 2010 roku) w zakresie gospodarki odpadami muszą konsekwentnie służyć realizacji podstawowych celów w unijnych dyrektywach i uwzględnionych także w nowej ustawie o odpadach. Są nimi:

- unikanie i minimalizacja produkcji odpadów
- recykling, ze wskazaniem na recykling materiałowy przed termicznym unieszkodliwianiem
- składowanie tylko tych odpadów, które nie nadają się do zagospodarowania.

W zakresie gospodarki odpadowej przewidziano przedsięwzięcia inwestycyjne zgodne z wojewódzkim planem gospodarki odpadami (załącznik graficzny). Realizacja zadań w zakresie gospodarki odpadami opiera się na strukturze międzygminnej – istniejącym Związku Gmin Regionu Słupeckiego (ZGRS) i dotyczy:

- rekultywacji składowiska odpadów w Borkach przez miasto i gminę Słupca
- kontynuowania selektywnej zbiórki odpadów u źródeł w powiecie
- budowy stacji przeładunkowej w Słupcy dla potrzeb powiatu
- przemieszczania odpadów poza powiat do MZGOK w Koninie na linię sortowniczą i składowisko odpadów.

Stapa

Zasoby przyrodnicze

Ochrona przyrody ma na celu m.in.:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów
- zachowanie różnorodności biologicznej
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin lub zwierząt wraz z siedliskami poprzez utrzymywanie lub przywracanie ich do właściwego stanu
- kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody.

Cel ekologiczny do 2010 roku: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych z uwzględnieniem georóżnorodności i bioróżnorodności.

Powyższy cel będzie realizowany poprzez skupienie się na kierunkach działań, uwzględniających specyfikę regionu. Są to:

- zwiększanie powierzchni o obszary cenne przyrodniczo
- tworzenie rezerwatów w oparciu o program ogólnokrajowy i z uwzględnieniem dostępnej wiedzy o terenach charakteryzujących się naturalnymi ekosystemami
- wzmacnianie skuteczności ochrony przyrody, np. tworzenie parków krajobrazowych i ustanawianie pomników przyrody
- tworzenie obszarów chronionego krajobrazu na wszystkich odcinkach teras zalewowych rzek województwa
- tworzenie użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych na pozostałościach ekosystemów i cennych fragmentów krajobrazu na terenach rolniczych
- prowadzenie zalesień łącznie z działaniami poprawy struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów.

Awarie przemysłowe

Bezpieczeństwo chemiczne i biologiczne odgrywa istotną rolę w realizacji celów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki. Bezpieczeństwo ekologiczne to również utrzymanie na odpowiednim poziomie różnorodności biologicznej i krajobrazowej, zwiększenie skali rekultywacji i renaturyzacji obszarów zdegradowanych, zapobieganie pogarszaniu się jakości środowiska.

Cel ekologiczny: Eliminowanie i zmniejszanie skutków dla mieszkańców i środowiska z tytułu poważnych awarii przemysłowych

Kierunki działań:

- Ograniczenie ryzyka wystąpienia zagrożeń środowiska powodowanych funkcjonowaniem podmiotów, będących potencjalnym źródłem awarii przemysłowych
- Zmniejszenie ryzyka transportu materiałów niebezpiecznych
- Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia awarii przemysłowej.

STRESZCZENIE

1. Miasto Słupca położone we wschodniej Wielkopolsce zajmuje powierzchnię 1031 ha i jest zamieszkiwane przez około 14800 mieszkańców i przewiduje się, że do 2010 roku liczba mieszkańców nie przekroczy 15000.
2. Transport towarowy i pasażerski jest bardzo dobrze rozwinięty na terenie Słupcy
  - linia kolejowa Warszawa – Berlin
  - odległa o 8 km autostrada A2 z dojazdem do m. Słupcy
  - droga krajowa nr 92 Konin – Września
  - obwodnica Słupcy na kierunku E–W.
3. System obszarów i obiektów prawnie chronionych obejmuje jedynie:
  - ochronę konserwatorską centrum Słupcy
  - strefę ochronną ujęcia miejskiego nad J. Słupeckim.
4. Zasoby wodne
  - jako pozaklasowe są wody Mieszny i Strugi Bawół (Witkowskiej)
  - J. Słupeckie jako zbiornik retencyjny jest wykorzystywane do celów nawodnieniowych dla rolnictwa, turystyczno – wypoczynkowych oraz wędkarskich
  - wody podziemne ujmowane z osadów czwartorzędu i kredy są zasobne i ujmuje je do zaopatrzenia w wodę ujęcie wodociągowe w postaci 3 studni na terenie miasta Słupca; wody podziemne wymagają uzdatniania
  - długość sieci wodociągowej w mieście wynosi 26,7 km i obsługuje 99,7 % mieszkańców
  - długość sieci kanalizacyjnej w mieście wynosi 23,8 km i obsługuje 83,9 % mieszkańców.
5. Gospodarka ściekowa
  - istnieją 2 oczyszczalnie ścieków (miejska dla miasta Słupcy oraz przemysłowa Firmy PHU Konspol – Bis)
  - odbiornikami ścieków z oczyszczalni są: rzeka Mieszna oraz uchodzący do niej Kanał Sierakowski

6. Powietrze atmosferyczne

- stan zanieczyszczenia powietrza systematycznie ulega poprawie zarówno w zanieczyszczeniach gazowych (SO₂, NO₂) jak i pyłowych
- w porównaniu do pozostałej części województwa wielkopolskiego na terenie Słupcy obserwuje się w zakresie opadu pyłu: przeciętne wartości odczynu, bardzo wysokie wartości siarczanów, azotanów, Ca, Mg, Na i K, bardzo niskie wartości Cd, Cu, i Pb, średnie wartości fosforu i cynku.

7. Hałas

- potrzeba ograniczenia hałasu drogowego osiągającego poziom 70–75 dB w centrum miasta
- proponuje się budowę obwodnicy Giewartów – Słupca

8. Powierzchnia ziemi, gleby i surowce mineralne

- w Słupcy brak jest gleb klasy I i II
- grunty orne zajmują 58 % powierzchni Słupcy
- powierzchnia ziemi chroniona dla zachowania walorów krajobrazowych, zwłaszcza w otoczeniu J. Słupeckiego (proponowany zespół przyrodniczo – krajobrazowy)

9. Lasy i gospodarka leśna

- drzewostany i siedliska leśne występują głównie w otoczeniu J. Słupeckiego
- zwiększenie arealów leśnych ochronnych o funkcjach wodochłonnych i stanowiących ostoje zwierząt na obrzeżach miasta

10. Gospodarka odpadami

- rozpoczęto w mieście segregację surowców wtórnych (makulatura, szkło i tworzywa sztuczne); obecnie akcja ta jest rozszerzana
- odpady komunalne są wywożona na składowisko poza teren miasta (aktualnie do Goranina)
- składowisko gminne w Borkach wymaga dokończenia rekultywacji końcowej i prowadzenia monitoringu środowiska

11. Priorytety inwestycyjne

- jako gminne programy należy przyjąć programy rozwoju transportu, zaopatrzenia w wodę, gospodarki ściekowej i odpadowej
- gmina będzie realizować programy ochrony powietrza (gazyfikacja z ogrzewaniem gazowym), ochrony przed hałasem komunikacyjnym, ochrony wód związanej z gospodarką ściekową, ochrony powierzchni ziemi

12. Lista priorytetów dla Gminy Miejskiej Słupca jako przedsięwzięć inwestycyjnych:

- poprawa stanu gospodarki ściekowej – rozbudowa oczyszczalni ścieków w Słupcy wraz z siecią kanalizacji sanitarnej wiejskiej i miejskiej

- w gospodarce wodnej – budowa stacji uzdatniania wody w Słupcy wraz z siecią wodociagową magistralną i rozdzielczą
- uporządkowanie gospodarki odpadowej na szczeblu powiatu (rekultywacja wysypiska w Borkach + segregacja u źródeł + budowa stacji przeładunkowej w Słupcy)
- budowa obwodnicy dla zmniejszenia hałasu komunikacyjnego i zanieczyszczenia powietrza w zabudowie mieszkaniowej Słupcy

Ocena priorytetów i korzyści dla środowiska stanowi podstawę do zaplanowania przedsięwzięć inwestycyjnych i kosztów i harmonogramów realizacji.

13. Strategia programu

- obejmuje gospodarkę ściekową ze szczególnym uwzględnieniem kanalizacji i ochrony wód, gospodarkę odpadową, i gospodarkę wodną, sieć gazową oraz transport drogowy ograniczony do walki z hałasem komunikacyjnym
- nie obejmuje budowy sieci drogowej, energetyki i promieniowania elektromagnetycznego, ciepłownictwa i telekomunikacji.

14. Koszty realizacji programu ochrony środowiska:

- a) gospodarka ściekowa w latach 2005 - 2008 – 20 900 000,- PLN
- b) gospodarka odpadami w latach 2004 – 2007 – 1 350 000,- PLN
- c) zaopatrzenie w wodę w latach 2005 – 2010 – 2 860 000,- PLN
- d) obwodnice dróg krajowych (środki GDDKiA)

Ogółem koszty przedsięwzięć inwestycyjnych 2004 – 2010 – 25 110 000 PLN

15. Harmonogram realizacji dla miasta Słupca:

- w strategii zrównoważonego rozwoju gospodarczego miasta Słupcy uwzględnia się opracowanie budżetów programów inwestycyjnych ich hierarchizacji i powiązanie wydatków inwestycyjnych na lata 2004 – 2010 z priorytetami rozwoju miasta i gminy
- harmonogram i koszt realizacji programów inwestycyjnych w gospodarce ściekowej
- harmonogram i koszt realizacji zadań w gospodarce odpadami
- harmonogram i koszt realizacji zadań w gospodarce wodnej – zaopatrzenia w wodę.

16. Źródła finansowania w latach 2004 – 2006:

- fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej – NFOSiGW oraz WFOŚiGW – finansowanie zadań proekologicznych w formie preferencyjnych pożyczek i dotacji oraz dopłaty do kredytów bankowych
- fundusze UE – fundusze strukturalne, w szczególności Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (ERDF)

- dla samorządu jako beneficjanta najistotniejszy jest Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego w ramach którego z fundusze ERDF finansowane są wyłącznie inwestycje środowiskowe
- zasady postępowania z pozyskanymi środkami z funduszu ERDF przedstawione są w opracowaniu

17. Synteza programu:

- prognoza poprawy stanu środowiska w latach 2004 – 2006 przez eliminację emisji niskiej (program gazyfikacji)
- funkcjonowanie oczyszczalni ścieków
- prace rekultywacyjne w ochronie powierzchni ziemi
- działania pozainwestycyjne w ochronie przyrody
- edukacja ekologiczna (spotkania informacyjne, konkursy ekologiczne, warsztaty powiatowe, szkolenia, wycieczki, ścieżki rowerowe, zielone szkoły i publikacje z ochrony środowiska)
- prognoza poprawy stanu środowiska w perspektywie 2010 roku obejmuje uporządkowanie gospodarki odpadami w mieście, doprowadzenie odbiorników ścieków – Meszny i Kanału Sierakowskiego do II klasy czystości, utrzymanie stanu czystości w J. Słupeckim i wzmożone działanie w ochronie przyrody i zasobów wodnych.

18. Uwarunkowania i organizacja działań:

- beneficjentem będzie miasto lub związek gmin
- budżet własny pokryje koszty niezbędnych prac przygotowawczych i projektów inwestycyjnych
- sporządzone projekty inwestycyjne będą podstawą procedury aplikacyjnej w 2004 roku.

19. Strategia działań w Słupcy

W opracowanym programie ochrony środowiska i planie gospodarki odpadami dla miasta Słupcy w wersji projektu przedstawiono plan operacyjny na lata 2003 – 2010 dla przedsięwzięć inwestycyjnych. W zakresie gospodarki wodnej i odpadowej brak w programie jak i planie gospodarki odpadami na szczeblu wojewódzkim i powiatowym planowanych inwestycji w Słupcy. Należy jednak podkreślić, że zaproponowana w wojewódzkim i powiatowym programie ochrony środowiska i planie gospodarki odpadami lista inwestycji nie zamyka możliwości realizacji innych charakteryzujących się mniejszą skalą inwestycji ekologicznych. Oznacza to równocześnie możliwość pozyskania dofinansowania przedsięwzięć nie wskazanych w programie ochrony środowiska i planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego i powiatu słupeckiego.